

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119209873
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3119209873.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: R., proti žalovanej: T., o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. decembra 2021, č.k. 11C/39/2019-62, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - zamietajúcej časti (výrok II.) a v súvisiacej časti o trovách konania (výrok III.) **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 5.960,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zo strany žalovanej náhrady škody spôsobenej mu pri výkone verejnej moci, v špecifikácii majetkovej škody titulom náhrady trov obhajoby vo výške 960,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20.000,- eur. Dôvodil, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ v B. zo dňa 22.04.2014 bolo voči nemu vznesené obvinenie za prečin ublíženia na zdraví, vychádzajúc z obsahu ktorého mu bolo kladené za vinu, že ako primár oddelenia úrazovej chirurgie Z. v období od 08.05.2010 do 28.05.2010 mal porušiť svoje povinnosti lekára a primára oddelenia tým, že poškodenej R.. N. L. potom, ako mala dňa 08.05.2010 úraz pravej ruky, nesprávne poskytol zdravotnú starostlivosť, a to tak, že ako primár nesprávne stanovil spôsob vykonania operácie, nevykonal a nezabezpečil reoperáciu v časovom období, kedy ešte bolo možné zvrátiť nepriaznivý operačný výsledok, v dôsledku čoho nebola poškodenej poskytnutá správna zdravotná starostlivosť. Ním podaná sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola zamietnutá. Bola podaná obžaloba, no trestné konanie sa skončilo v prospech neho vydaným oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Trenčín, právoplatným dňa 21.02.2019. Následne uplatnil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na X, ktorá jeho žiadosť bola odmietnutá ako nedôvodná. Podľa jeho názoru v dôsledku vyššie uvedených popísaných skutkových okolností došlo k splneniu podmienok vzniku zodpovednosti na strane žalovanej za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, teda objektívnej zodpovednosti štátu, za ktorý v danom prípade koná X a tiež nárok na jeho strane na náhradu škody, ktorá mu v súvislosti s nedôvodným trestným stíhaním, samotnou existenciou a priebehom trestného konania od vznesenia obvinenia až po oslobodenie spod obžaloby vznikla, a

to tak na majetku, ako aj titulom nemajetkovej ujmy. Uplatnená škoda na majetku predstavuje trovy obhajoby, ktoré zaplatil v súvislosti s trestným konaním a uplatňovanú nemajetkovú ujmu požaduje ako satisfakciu ujmy, ktorá mu vznikla zásahom do jeho súkromia, občianskej cti a dobrej povesti a s tým spojeného morálneho utrpenia. Poukazuje na to, že kauza bola medializovaná vo viacerých médiách, negatívne ovplyvnila jeho postavenie lekára, v očiach pacientov sa stal nespoľahlivým, pacienti sa na kauzu opakovane pýtali, rovnako ako jeho okolie, priatelia a známi, čo psychicky veľmi zle znášal, začal sa izolovať, pociťoval to ako ťažkú nespravodlivosť voči jeho osobe, čo ho deptalo, dokonca zvažoval ukončenie lekárskej praxe. Požadovaná nemajetková ujma podľa jeho názoru dôsledkom vzniknutým v jeho osobnostnej sfére zodpovedá. Žalovaná požadovala žalobu zamietnuť zastávajúc názor, že neboli splnené zákonom vyžadované podmienky pre vznik zodpovednosti na jej strane za škodu vzniknutú žalobcovi. Samotná skutočnosť, že bol žalobca v prejednávanej veci zbavený obžaloby samo o sebe neznamena, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od začiatku vadné, v súvislosti s čím poukazovala na skutkové okolnosti, ktoré viedli k vzneseniu obvinenia, a to predovšetkým v trestnom konaní vypracované znalecké posudky, týkajúce sa (ne)správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti v trestnom konaní vystupujúcej poškodenej. Podľa jej názoru tak v prípravnom konaní, ako aj počas celého vedenia trestného konania pred súdom boli splnené zákonné podmienky pre začatie a vedenie trestného konania vo vzťahu k žalobcovi. K požadovanej výške nemajetkovej ujmy namietala, že táto musí byť primeraná, príkladmo poukazujúc na zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, vychádzajúc z ktorého za smrť prichádza do úvahy odškodnenie vo výške 50-násobku minimálnej mzdy a za znásilnenie vo výške 10-násobku minimálnej mzdy, pričom žalobcom požadovaná náhrada predstavuje takmer 50-násobok minimálnej mzdy platnej v roku 2014, teda v čase, keď bolo vznesené obvinenie. Podľa jej názoru žalobca nepreukázal takú intenzitu zásahu do jeho osobnostných sfér, a to či už pokiaľ ide o zásah do súkromia, česť, dôstojnosť, postavenie fyzickej osoby, dobré meno či povesť, ktorý by opodstatňoval žalobcom požadovanú nadlimitnú satisfakciu.

3. Súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania založené na výsluchu žalobcu, svedkov S.. P. Y., R.. T. X., Z. L., R.. F. L., oboznámení listinných dôkazov a to faktúry zo dňa 07.08.2019 č. XXXXXXXXX vrátane potvrdenia o úhrade, obžaloby OP B. zo dňa 09.06.2017, žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 28.10.2019, rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp.z. 4T/78/2017, sťažnosti voči uzneseniu KR PZ v B. zo dňa 29.04.2014, uznesenia KR PZ v B. ČVS:Q.-XX/X-L.XXXX zo dňa 22.04.2014, uznesenia KS v Trenčíne č.k. 2To/49/2019-787 zo dňa 14.05.2019, uznesenia OP B. zo dňa 26.05.2014, vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 02.12.2019, vyjadrenia žalobcu k vyjadreniu žalovaného zo dňa 10.01.2020, vyjadrenia žalobcu zo dňa 11.11.2021 a obsahu pripojeného spisu sp.zn. 4T/78/2017, vyhodnotil vo svetle článku 1 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/92 Zb., tiež článku 19 ods. 1, 2, článku 46 ods. 3, článku 47 ods. 2, článku 50 ods. 3 Ústavy SR, § 3 ods. 1 písm. a/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. f/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 12 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Advokátska tarifa“), § 1 ods. 3, 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/, § 15 písm. a/, § 16 ods. 3 Advokátskej tarify a dospel k záveru o plnej dôvodnosti podanej žaloby čo do základu a čiastočnej dôvodnosti žaloby čo do výšky uplatnených nárokov. V odôvodnení, konštatujúc základné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri jej výkone, uplatniac systematicky a teleologicky výklad tohto ustanovenia, dospel k záveru (tiež odkazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07.07.2016), že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa citovaného zákona a pokiaľ došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania je tak potrebné posudzovať ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, kedy rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania, v súvislosti s čím poukázal aj na niektoré rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, príkladmo rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/54/2011 zo dňa 30.01.2012, či rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009 a ďalšie. Poukázal na to, že citovaný zákon č. 514/2003 Z.z. síce výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, avšak judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú

nezákonným rozhodnutím. Uplatnený nárok na náhradu škody žalobcom, tak kvalifikoval ako náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím policajného orgánu pri výkone verejnej moci a následným nezákonným rozhodnutím prokuratúry, ktorá rozhodovala o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, kedy bolo potrebné s prihliadnutím na okolnosti vychádzať z toho, že žalobca čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, je potrebné považovať ho za nezákonné a za škodu, ktorá žalobcovi v súvislosti s ním vznikla v dôsledku splnenia zákonných predpokladov, konštatoval vznik zodpovednosti štátu. A keďže v rámci predbežného prerokovania jeho nároku mu tento nebol priznaný, žaloba vo svojom základe je dôvodná. Úkony obhajoby žalobcu vyhodnotil súd prvej inštancie ako účelné v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovedajúce Advokátskej tarife. A keďže žalovaná v priebehu konania ich výšku nespochybňovala, náhradu škody v tejto časti vo výške 960,- eur ako trovy obhajoby, ktoré preukázateľne v súvislosti s vedením trestného konania žalobca zaplatil, tomuto tiež priznal. Vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu konštatoval, že podľa jeho názoru vzhľadom na skutkové okolnosti iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením, nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch je dôvodný a preto sa zaoberal jej výškou, a to vo svetle všeobecne známych a akceptovaných skutočností, že trestné stíhanie samo o sebe predstavuje vždy závažný zásah do osobnej slobody jednotlivca, vyvoláva negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud, zasahuje teda tak to jeho súkromia, ako aj do jeho cti a dobrej povesti, a preto bolo spôsobilé obmedziť či porušiť právo žalobcu na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručujú príslušné články Ústavy SR.

4. Vo vzťahu k výške náhrady z vykonaného dokazovania, a to z výsluchov svedkov a žalobcu vyplynulo, že žalobca bol bezúhonný občan, viedol život riadneho človeka v kruhu svojej rodiny, dlhé roky vykonával zodpovednú prácu lekára i ako primár chirurgického oddelenia. Do začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči jeho osobe nemal skúsenosti s trestným stíhaním, pričom trestné stíhanie v danom prípade trvalo niekoľko rokov, kde uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 22.04.2014 a rozhodnutie o oslobodení bolo vydané dňa 05.02.2019. Súd mal za preukázané, akým zásadným spôsobom do spoločenského, pracovného a súkromného života žalobcu zasiahlo trestné stíhanie, ktorý od začiatku popieral, že by sa niečoho dopustil a celé trestné stíhanie pociťoval ako krivdu. Samotné trestné stíhanie vedené voči žalobcovi vážnym spôsobom narušilo jeho súkromný život, žalobca sa aj podľa názoru svedkov, ktorí ho najbližšie poznajú povahovo zmenil, veľmi zle znášal všetky úkony v rámci trestného konania, kde tieto negatívne vplyvy trvali voči žalobcovi pomerne dlhú dobu, počas vedenia trestného konania, ktoré prebiehalo niekoľko rokov. Počas celého tohto obdobia žalobca stále trpel neistotou, visela nad ním hrozba väzenia, ktorú on akútne pociťoval. Žalobca mohol skutočne prebiehajúce trestné konanie pociťovať ako vážnu hrozbu a veľmi zle to znášať, hlavne za predpokladu, keď človek si je istý, že nič zavinene nespôsobil. Trestné stíhanie vážnym spôsobom a dlhodobo pôsobilo negatívne na kvalitu života žalobcu v jeho súkromnom, ale aj spoločenskom živote. Žalobca sa stal utiahnutý, samotársky, vyhýbal sa spoločenským stykom, nevenoval sa svojim koníčkom a aktivitám, prestal športovať s kamarátmi napriek tomu, že predtým bol spoločenský, zúčastňoval sa spoločenského života, chodil na plesy, stretnutia s priateľmi. Pod vplyvom vedomosti o tom, že jeho okolie v podmienkach menšieho okresného mesta o veci diskutuje, posudzuje, dopytuje sa na vec jeho spolupracovníkov, priateľov zneistil a úmysel ukončiť pracovnú činnosť prehodnotil len keď mu jeho nadriadený a kolegovia čo sa týka jeho odbornosti vyslovili dôveru. Žalobca ktorý bol dlhé roky spoločensky obľúbený a vážnený vnímal trestné stíhanie i ako zníženie spoločenského postavenia, prežíval stavy poníženia, a to najmä z dôvodu, že ho okolie mohlo považovať za osobu páchajúcu trestnú činnosť, stavy úzkosti, beznádeje a pocit ohrozenia, nakoľko vzniknutú situáciu žalobca nemohol nijako ovplyvniť. Súd sa stotožnil s tým, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti a jeho profesijnej činnosti. V danom prípade je tento následok o to intenzívnejší, že trestné stíhanie bolo intenzívne medializované a vec teda bola podrobená verejnej mienke. Súd zhrnúc vykonané dokazovanie posúdil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v intenciách súčasnej judikatúry a dospel k záveru, že výška peňažného zadostučinienia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcu vo výške 5.000,- eur je primeraná s prihliadnutím i na skutočnosť, že k zásahu došlo v dôchodkovom veku žalobcu, čím bol objektívne obmedzený rozsah priameho dosahu na jeho pracovnú činnosť. Žalobca neoznačil a nepreukázal existenciu následkov takej intenzity, ktorá by zakladala právo na priznanie peňažnej náhrady v ním uplatnenej výške, keď satisfakcia v peniazoch má byť znakom a prostriedkom nápravy. Súd preto priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie za základ úvah vzal tiež rozhodovaciu činnosť iných súdov v skutkovo porovnateľných prípadoch, poukazujúc príkladmo na rozhodnutie KS v Žiline sp. zn. 8Co/195/2012, KS v Bratislave sp.

zn. 6Co/589/2015, KS v Košiciach sp. zn. 1Co/570/2015, KS v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/104/2016, KS v Prešove sp. zn. 19Co/9/2020. Lehotu na splnenie povinnosti 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia súd určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP v nadväznosti na požiadavku žalovanej odôvodnenú administratívnou náročnosťou zrealizovania úhrady.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške, keďže v časti o náhradu trov obhajoby mal plný úspech, v časti o priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch základ jeho nároku bol preukázaný a priznaný, a teda v tejto časti bol úspešný, pričom výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu s tým, že o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciu súdu jeho zmenu, posúdiac obsah odvolania tak, že mu bude priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu, teda vo výške ako ju žalobou uplatňoval (20.000,- eur). V úvode odvolania síce formuluje, že napáda výroky I., II., z formulácie odvolacieho návrhu, ako aj skutkových odvolacích dôvodov je však zrejmé, že nenapáda rozhodnutie v jeho vyhovujúcej časti (výrok I.), ktorou mu bola priznaná náhrada trov obhajoby vo výške 960,- eur, tiež výška nemajetkovej ujmy 5.000,- eur, požaduje len nad rámec priznanej mu nemajetkovej ujmy jej navýšenie o čiastku predstavujúcu rozdiel medzi žalobou uplatňovanou a súdom prvej inštancie priznanou mu nemajetkovou ujmou. Zároveň požaduje náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) považuje za správne vyhodnotenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za vzniknutú mu škodu v súvislosti so vzneseným obvinením a vedeným trestným konaním voči nemu, ako aj so záverom súdu prvej inštancie, že vzhľadom k okolnostiam veci, samotné konštatovanie porušenia práva nie je vo vzťahu k nemu dostatočným zadosťučinením, dôsledkom čoho posúdil správne súd prvej inštancie základ nároku žalobcu na nemajetkovú ujmu v peniazoch ako dôvodný, nesúhlasí však s hodnotením skutkových okolností danej veci opodstatňujúcich mu priznanie nemajetkovej ujmy tak, že týmto zodpovedá jej náhrada len v súdom prvej inštancie priznanej výške 5.000,- eur. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutočnosť, na ktorú pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutia, prihliadol, spočívajúcu v tom, že k zásahu do jeho osobnostných práv prišlo v jeho dôchodkovom veku, čím mal byť podľa názoru súdu objektívne obmedzený rozsah priameho dosahu na jeho pracovnú činnosť, keď podľa jeho názoru práve táto skutočnosť opodstatňovala priznanie mu vyššej náhrady. Nespochybňuje, že v čase vznesenia mu obvinenia bol v dôchodkovom veku a nepracoval už v pozícii primára na ortopedickom oddelení V., ale stále pracoval ako lekár v ambulancii v V., i keď len príležitostne a vykonaným dokazovaním, a to tak jeho výsluchom, ako aj výsluchom svedkov bolo zistené, že vznesenie obvinenia malo priamy dosah na jeho pracovnú činnosť, v dôsledku čoho mu prestali dôverovať jeho pacienti, kauza bola medializovaná, prišiel o priateľov, malo to na neho nepriaznivý psychický dopad, dokonca uvažoval o definitívnom skončení jeho pracovnej činnosti. Práve z dôvodu dôchodkového veku už nemal možnosť pôsobiť ako lekár ďalších 20 rokov, aby mal možnosť očistiť svoje meno, a tak nekončil svoju prax ako lekár trestne stíhaný, ktorý každodenne pociťoval zmenu postoja kolegov, zamestnancov a pacientov. Poukazuje analogicky na to, že v prípade trestného stíhania, ak by trestný čin bol spáchaný na osobe chránenej z hľadiska zákona vo vzťahu k určitému veku, mal by ako páchatel prísnejší kvalifikačný znak, z čoho podľa jeho názoru vyplýva, že osoby nad určitý vek pociťujú následky protiprávneho konania intenzívnejšie ako osoby mladšie, čo je identické pri následku krivdy, ktorá mu bola spôsobená postupom žalovanej. Má za nepochopiteľné, že pokiaľ samotný súd prvej inštancie odkazuje na rozhodnutia iných súdov, v kontexte s nimi považuje sumu 5.000,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú. S ohľadom na dĺžku trvania trestného konania, obdobie, kedy trestné konanie prebiehalo, ako aj okolnosti, vek žalobcu a následok dopadu do jeho osobnostných práv, nepovažuje za primerané zníženie nemajetkovej sumy na sumu 5.000,- eur, príkladmo ak sa poukazovalo na rozhodnutie, kde bola nemajetková ujma priznaná 12.000,- eur. Priznanú náhradu považuje za neprimerane nízku, do pozornosti dáva, že samotný prokurátor ho navrhol spod skutku oslobodiť, domnieva sa, že vznesené obvinenie bolo ciele, politicky motivované, keďže spoluobvinený R. I. bol poslancom NS SR za stranu SNS a on ako primár sa žiaľ ocitol ako spoluobvinený, pričom operačný zákrok nevykonal, nebol ani na operačnej sále v čase operácie. Vo vzťahu k rozhodnutiam, na ktoré súd prvej inštancie odkazuje, poukazuje na to, že pokiaľ ide o rozhodnutie KS v Žiline sp. zn. 8Co/195/2012, bola priznaná nemajetková ujma v sume 4.000,- eur pri

nezákonne vznesenom obvinení v roku 2008 a ukončení trestného konania oslobodzujúcim rozhodnutím v roku 2009, pričom nie je známe, či kauza bola verejne známa, aký bol vek obvineného, ani následky protiprávneho konania. V prípade rozhodnutia KS v Bratislave sp. zn.6Co/589/2015 trestné konanie trvalo 3 roky, nie sú známe, či kauza bola verejne známa, vek obvineného, či následky protiprávneho konania. V prípade rozhodnutia KS v Košiciach sp. zn. 1Co/570/2015 trestné konanie trvalo 3 roky, rovnako nie je známe, či bola kauza verejne známa, aký bol vek obvineného, či následky protiprávneho konania. V prípade rozhodnutia KS v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/104/2016 pri priznanej ujme 8.500,- eur konanie trvalo 4 roky, išlo o lekára, bolo mu vznesené obvinenie pre prečin usmrtienia, zostal sám, pociťoval neistotu, jeho ďalší život bol ovplyvnený trestným procesom, rozhodol sa odísť z nemocnice, pokračovať v neistej súkromnej praxi, z tohto dôvodu si ani nezaložil rodinu s novou partnerkou. Nie je však známe, či bola kauza verejne známa, medializovaná a či mala vplyv na ďalšiu činnosť lekára. Druhý rozsudok týkajúci sa lekára KS v Prešove sp. zn. 19Co/9/2020 pri priznanej nemajetkovej ujme 12.000,- eur nie je jasné koľko trvalo trestné konanie, či išlo o verejne známu kauzu a aký mala vplyv na ďalšiu činnosť lekára. V jeho prípade trvalo trestné konanie 5 rokov, obvinenie bolo vznesené v roku 2014, k oslobodeniu došlo v roku 2019.

7. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, dôvody odvolania uplatnené žalobcom nepovažuje za opodstatnené. Poukazuje na to, že základným kritériom pre priznanie nemajetkovej ujmy je vyhodnotenie, že samotné skonštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a kritériom pre jej výšku je intenzita zásahu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby, to znamená rozsahu akým bola znížená česť, dôstojnosť, postavenie fyzickej osoby, dobré meno a povesť osoby, čo však preukazuje poškodený. Podľa jej názoru žalobca nepreukázal existenciu zásahu takej intenzity, ktorá by zakladala opodstatnenosť priznania mu vyššej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá však nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobcu, ale musí mať dôkazný základ, bremeno čoho však žalobca z hľadiska opodstatnenosti vyššej náhrady nemajetkovej ujmy podľa názoru žalovanej neuniesol.

8. Žalobca vo svojej písomnej reakcii na vyjadrenie žalovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukazuje na to, že pokiaľ do rozhodnutia súdu prvej inštancie žalovaná tvrdila, že žalobcovi postačuje ospravedlnenie, vo vyjadrení k odvolaniu už uvádza, že suma 5.000,- eur je primeraná. Pokiaľ žalovaná poukazuje na to, že žalobca nemal uniesť dôkazné bremeno, mala žalovaná proti rozsudku podať odvolanie, čo neurobila. Žalobca rozsudok napáda iba v časti sumy nepriznanej mu nemajetkovej ujmy, k čomu sa podrobne vyjadril v odvolaní.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie v odvolaní dotknutej časti vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia v dotknutom rozsahu a jemu predchádzajúceho konania.

10. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v odvolaní napadnutej - zamietajúcej časti (výrok II.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej - vyhovujúcej časti nepreskúmal, keďže táto suspenzívnym účinkom odvolania (posúdiac skutkové dôvody odvolania podľa ich obsahu) dotknutá nebola.

11. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobe o náhradu škody spôsobenej žalobcovi pri výkone verejnej moci čiastočne vyhovel, žalovanú zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu vzniknutej mu majetkovej škody titulom náhrady trov obhajoby vzniknutých v trestnom konaní vo výške 960,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000,- eur. Vo zvyšnej časti žalobu pokiaľ išlo o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy presahujúcej žalobcovi priznanú náhradu zamietol a o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej plný nárok na náhradu trov konania (100 %) s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

12. Odvolateľ (žalobca) v zmysle odvolacích námietok vznesených prostredníctvom jeho právneho zástupcu, uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (nesprávne skutkové závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie) namietajúc nesprávne vyhodnotenie skutkových okolností rozhodujúcich pre výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

13. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností vo svetle a v rozsahu produkovaných odvolacích dôvodov, dospel odvolací súd k záveru, že nedošlo k ich naplneniu.

14. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

15. V ďalšom odvolací súd podrobil rozhodnutie v dotknutej časti odvolaciemu prieskumu z hľadiska možného naplnenia žalobcom produkovaného odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

16. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa kritérií daných ust. § 191 CSP, vychádzajúc z ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

17. Vyššie uvedenú odvoláciu námietku žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, predložené dôkazy vykonal a vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 CSP a zo správne zistených skutočností, vyvodil tiež správne právne závery, na ktorých založil svoje rozhodnutie o splnení zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci upravenej zák. č. 514/2003 Z.z., rovnako o dôvodnosti v základe uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody a v rámci neho tiež dôvodnosť nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď správne v okolnostiach posudzovanej veci posúdil, že samotné konštatovanie porušenia práva vzhľadom na ujmu spôsobenú žalobcovi zásahom do jeho osobnostných práv nezákonným rozhodnutím je nepostačujúce (§ 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.). Výšku nemajetkovej ujmy (jej primeranosť) stanovenú súdom prvej inštancie považuje odvolací súd za správnu, keďže zohľadňuje všetky východiská dané ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003, zásady právneho štátu dané ústavou a tiež kritériá, ako je proporcionalita ochrany jednotlivých práv, tiež komparáciu obdobných prípadov. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy výsledky vykonaného dokazovania, preukázané skutkové okolnosti a ich vplyv v trestnom konaní na osobu žalobcu a vychádzajúc z nich priznanú výšku nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur za zodpovedajúcu objektívne zistenému skutkovému stavu veci, odzrkadľujúcu skutočnú intenzitu, rozsah a následky celého trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu. Súd prvej inštancie teda pri určovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch postupoval v súlade so zákonom, jej výšku stanovil poukazom na všetky relevantné skutočnosti, ktoré sú považované najvyššími súdnymi autoritami za rozhodujúce, s následkom nespôsobilosti odvolania k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v jeho odvolaní dotknutej - zamietajúcej časti (výrok II.). Dôvodne a správne tiež vzhľadom na plný úspech žalobcu v spore (čo do základu uplatneného nároku, ktorého výška závisela od posúdenia súdu), konštatoval súd prvej inštancie vznik nároku na jeho strane voči žalovanej na plnú náhradu trov konania, samozrejme vyčíslených z výšky priznaného nároku (§ 255 ods. 1 CSP) s tým, že o ich výške po právoplatnosti rozsudku

rozhodne samostatným uznesením prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka (§ 262 ods. 2 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v plnom rozsahu, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov. Odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neakceptovateľné, nevyplývajú z nich ani jednostrannosť, alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie.

18. Nad rámec uvedeného, vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

19. Predmetom posudzovania v odvolacom konaní je primeranosť výšky žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej mu zásahom do jeho osobnostných práv nezákonným rozhodnutím.

20. V posudzovanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že uznesením ČVS:Q.-XX/X-L.XXXX zo dňa 22.04.2014 začal vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ v B., odbor kriminálnej polície trestné stíhanie žalobcu za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods.2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v zmysle ktorého bolo žalobcovi kladené za vinu, že ako primár oddelenia úrazovej chirurgie Z., v období odo dňa 08.05.2010 do 28.05.2010 porušil svoje povinnosti lekára a primára oddelenia tým, že poškodenej R.. N. L., nar. XX.XX.XXXX potom, ako mala dňa 08.05.2010 úraz pravej ruky, nesprávne poskytol zdravotnú starostlivosť a to tak, že ako primár nesprávne stanovil, akým spôsobom bude operácia vykonaná, nevykonal a ani nezabezpečil vykonanie reoperácie v časovom období, kedy ešte bolo možné zvrátiť nepriaznivý operačný výsledok, pričom dňa 24.05.2010 videl na RTG skrátenie zlomeniny a sublúxiu v laktovom kĺbe u poškodenej, v dôsledku čoho nebola poškodenej poskytnutá správna zdravotná starostlivosť. Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry B. zo dňa 26.05.2014 bola sťažnosť obvineného, žalobcu zo dňa 30.04.2014 proti uzneseniu ČVS:Q.-XX/X-L.2014 zo dňa 22.04.2014 o vznesení obvinenia ako nedôvodná zamietnutá. Následne po vykonaní úkonov v rámci trestného konania bola Okresnou prokuratúrou v B. dňa 09.06.2017 na Okresný súd Trenčín podaná obžaloba na žalobcu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods.2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorá bola prejednaná súdom pod sp.zn. 4T/78/2017, pričom rozsudkom Okresného súdu Trenčín spis.zn. 4T/78/2017 zo dňa 05.02.2019 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok, pre ktorý bolo voči nemu vedené trestné konanie nie je trestným činom. Uvedený rozsudok sa stal právoplatným dňa 21.02.2019, nakoľko Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 2To/49/2019 - 787 zo dňa 14.05.2019 zamietol odvolanie poškodenej proti prvostupňovému rozsudku ako podané neoprávnenou osobou.

21. Z vykonaného dokazovania, a to z výsluchov tak žalobcu, ako aj v konaní vypočutých svedkov, a to S.. P. Y. (syna žalobcu), R.. T. X. (zdravotnej sestry pracujúcej od roku 2011 v ambulancii so žalobcom), Z. L. (dlhoročného priateľa žalobcu), R.. F. L. (rodinnej priateľky) vyplynulo, že žalobca bol bezúhonným občanom, ktorý viedol usporiadaný život v kruhu svojej rodiny, 40 rokov vykonával prácu lekára (tiež na traumatologickom oddelení, v určitom období tiež v pozícii primára), pričom do začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči jeho osobe v roku 2014 nemal žiadne osobné skúsenosti s vedením trestného konania voči nemu, či trestným stíhaním, a v okolnostiach, za ktorých k nemu došlo v dotknutej veci, od začiatku popieral jeho dôvodnosť a celé trestné stíhanie. Úkony, ktoré sa v rámci neho vykonávali, na neho zle psychicky vplývali a v okolnostiach, za ktorých k nemu došlo, s prihliadnutím na to, že poškodená nikdy nebola jeho pacientkou, ani nebol priamo účastný žiadnych zákrokov týkajúcich sa riešenia jej zdravotného stavu (jej ošetrovateľom bol R.. I.), vnímal voči nemu vedené trestné stíhanie subjektívne ako hlbokú krivdu. Do doby začatia trestného stíhania bol komunikatívnej povahy, primerane sa spoločensky angažoval, v spoločnosti priateľov trávil voľnočasové aktivity, po jeho začatí prežíval stavy poníženia, strachu, obáv z dôsledkov trestného stíhania, veľmi negatívne prežíval tiež skutočnosť, že vec bola medializovaná, teda jeho osoba bola podrobená verejnej mienke, zmenu jeho osobnosti a správania zaznamenala tak rodina, ako aj jeho priatelia, keďže pod

vplyvom trestného stíhania sa stal utiahnutý, samotársky, izoloval sa od priateľov, prestal sa spoločensky angažovať, venovať sa koníčkam, aktivitám, športom, prestal tráviť čas s priateľmi, subjektívne vzniknutý stav vnímal ponižujúcim spôsobom v tom zmysle, že trpel pocitmi, že je všeobecne vnímaný ako osoba, ktorá pácha trestnú činnosť. Na strane druhej však nepoprel, že v danej situácii mal podporu celej svojej rodiny, ako aj blízkych priateľov. V čase, kedy došlo k trestnému stíhaniu, už bol na starobnom dôchodku a mal v úmysle len príležitostne vykonávať prácu v ambulancii, čo však pod vplyvom trestného stíhania zvažoval, chcel sa vyhnúť novej konfrontácii s názormi pacientov, v konečnom dôsledku však po vyjadrení podpory zdravotníckeho personálu a vedenia nemocnice, nakoniec na ambulancii príležitostne pracovať začal.

22. Podľa článku 1 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

23. Podľa čl. 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

24. Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

25. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

26. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pod náhradu škody vzniknutej pri výkone verejnej moci (teda aj spôsobenej v dôsledku nezákonného rozhodnutia) v ust. § 17 ods. 2 okrem skutočnej škody a ušlého zisku zahrnul aj náhradu nemajetkovej ujmy, v zmysle ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona zároveň uvádzajúc kritériá, ktorými je potrebné sa spravovať pri určení výšky náhrady takejto nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry subjektu a jej zmyslom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu a poskytnutie účinnej ochrany osobnosti, najmä jej dôstojnosti, dobrej povesti, súkromia a rodinného života. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona môže súd priznať vtedy, ak by sa samotné konštatovanie porušenia práva nejavilo ako dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo je dané intenzitou zásahu okolností, za ktorých k nemu došlo, ako aj stupňa negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva v individuálnych okolnostiach každého prípadu, pričom vychádzajúc zo súdnej praxe za závažnú ujmu je možno považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, kedy rozhodujúcim je objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a v čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Inak povedané je teda potrebné zvážiť, či vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam prípadu by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť byť dotknutá v zložkách tvoriacich v ich súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca. Nemajetková ujma je ujmu morálnou. Ide teda o zásah a ujmu na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa týkajú morálnej integrity poškodenej osoby, predovšetkým jej dôstojnosti, cti, dobrej povesti, ale tiež iných hodnôt, ktoré sa spravidla premietajú vo vnútornom živote človeka, ako je rodinný život, neistota a podobne. Ak ktorákoľvek z týchto zložiek, prípadne kumulatívne aj všetky, mohli byť významným spôsobom v dôsledku nezákonného rozhodnutia negatívne dotknuté, je namieste záver o tom, že k spôsobeniu nemajetkovej (morálnej) ujmy došlo. Intenzita zásahu do týchto hodnôt priamo ovplyvňuje výšku poskytnutého zadostučinenia. Je pritom potrebné vychádzať z toho, že prípadná výška nemajetkovej ujmy nemôže byť v rozpore so

všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti, pričom okolnosti odôvodňujúce výšku nemajetkovej ujmy z hľadiska ich tvrdenia a dokazovania jednoznačne zaťažujú žalobcu.

28. V posudzovanej veci súd prvej inštancie, vychádzajúc zo záveru o splnení zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci, ako aj záver o tom, že zistená intenzita zásahu do osobnostných práv žalobcu odôvodňuje priznanie nemajetkovej ujmy, ktoré závery odvolacími námietkami dotknuté neboli, za primeranú intenzitu zisteného zásahu a tiež charakteru osobnostných práv, ktoré boli zásahom dotknuté, považoval výšku nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur, na náhradu ktorej aj žalovanú napadnutým rozhodnutím zaviazal.

29. Ťažisko odvolania sa týka určenia výšky nemajetkovej ujmy, keď žalobca nie je spokojný s jej priznanou výškou.

30. Otázka výšky priznanej nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností, a to v každej jednej posudzovanej veci, ktoré sú predmetom posudzovania súdom z hľadiska zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

31. V danom prípade súd prvej inštancie pri posudzovaní vyššie uvedenej ťažiskovej otázky (výšky náhrady nemajetkovej ujmy) v celom rozsahu správne a dôsledne z vykonaného dokazovania skutkové okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo, komplexne vyhodnotil. Vo svetle zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.) tiež proporcionality ochrany jednotlivých práv, ako aj komparáciu obdobných prípadov, odvolací súd priznanú výšku nemajetkovej ujmy žalobcovi v sume 5.000,- eur zhodne sú súdom prvej inštancie považuje za primeranú, zodpovedajúcu objektívne zistenému skutkovému stavu veci, odzrkadľujúcu skutočnú intenzitu, rozsah a následky celého trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu, keďže jej výška je stanovená poukazom na všetky relevantné skutočnosti, ktoré sú považované tiež najvyššími súdnymi autoritami za rozhodujúce.

32. Súd prvej inštancie správne posúdil, že trestné stíhanie vedené voči žalobcovi jednoznačne intenzívne, teda vážne narušilo jeho osobnostnú sféru, a to tak v rovine súkromného života, spoločenského života a do určitej miery tiež aj života pracovného. Vezmúc do úvahy odborný a morálny kredit žalobcu, jeho dovtedajšiu bezúhonnosť, spoločenské aktivity, sociálne interakcie, ako aj skutočnosť, že od počiatku vnímal dôvody, na ktorých bolo trestné konanie voči nemu založené, za bezzákladné, neopodstatnené a jeho sa netýkajúce, nemožno pochybovať o intenzívnom negatívnom dopade na jeho vnútorné prežívanie danej situácie, keď sa trestným konaním cítil ponížený, diskreditovaný, ohrozený, dôsledkom čoho bola jeho izolácia od spoločenských aktivít, priateľov, zmena jeho povahového ladenia, ako aj jeho vonkajších osobnostných prejavov, stal sa izolovaným, dištancoval sa od ľudí, bol nekomunikatívny, v princípe trpel neistotou o postoji okolia voči nemu, mal pocity, že všetci o danej veci hovoria, že ho odsudzujú, považujú ho za diskreditovaného človeka, k čomu samozrejme prispel fakt, že celá kauza bola medializovaná, čo s ohľadom na to, že žalobca dovtedy požíval nielen ako človek, ale aj ako odborný lekár vážnosť, uznanie, zastával dokonca predtým niekoľko rokov pozíciu primára na odbornom oddelení, ktoré okolnosti komplexne u každého jednotlivca, ktorého by boli postihli, objektívne tiež s ohľadom na dĺžku trestného konania, čo bolo takmer 5 rokov, by zintenzívnilo pocity frustrácie a depresie. Práve z dôvodu, že intenzita tohto zásahu bola nepochybne významná, opodstatňovala, ako správne posúdil súd prvej inštancie, priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom vzhľadom na vyššie uvedené individuálne okolnosti danej veci, priznaná nemajetková ujma vo výške 5.000,- eur, je aj podľa názoru odvolacieho súdu primeranou a dôstojnou satisfakciou pre žalobcu v rovine finančnej. Zodpovedá totiž závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých došlo k porušeniu práva, kritériám, vo svetle ktorých zákon predpisuje určovať jej výšku, zohľadňuje tiež pravidlá vyplývajúce zo zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, keď zároveň pri úvahách o jej výške súd prvej inštancie zohľadnil tiež komparáciu obdobných prípadov. Medzi základné princípy právneho štátu totiž patrí aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí a zásada právnej istoty, ktorá spočíva v tom, že súdy v podobných prípadoch zakladajú svoje úvahy vedúce k rozhodnutiu o.i. tiež na komparácii s inými obdobnými vecami, ktoré aj v tomto prípade boli jedným z aspektov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje úvahy súdu prvej inštancie o primeranosti výšky finančnej náhrady.

33. Súd prvej inštancie správne tiež poukázal na ním identifikované rozhodnutia slovenských súdov o náhrade nemajetkovej ujmy, vzniknutej v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a ktoré v základe možno považovať za analogické prípady, i keď samozrejme nie identické, keďže všetky sú charakterizované individualizáciou komplexných skutkových okolností. Preto aj pokiaľ žalobca poukazuje na to, že v posledných dvoch súdom prvej inštancie zmieňovaných súdnych rozhodnutiach o náhrade nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, a to nezákonnými vzneseniami obvinení (rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/104/2016 a KS v Prešove sp. zn. 19Co/9/2020) bola priznaná vyššia nemajetková ujma poškodeným z daných nezákonných rozhodnutí (8.500,- eur a 12.000,- eur), neznamená to, že v týchto konaniach určenú výšku náhradu nemajetkovej ujmy je možné paušalizovať na podmienky každej veci týkajúcej sa nezákonného rozhodnutia, kde je poškodeným lekár, a to identicky v dôsledku vedeného trestného konania voči nemu, ktoré sa dodatočne ukázalo ako nedôvodné, ako tomu bolo tiež v posudzovanej veci. Otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je totiž vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, a preto žiadne rozhodnutie nemôže byť považované za pravidlo, ani pokiaľ ide o výšku ujmy, pre iné prípady. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 7Cdo/73/2021 konštatoval, že na vyriešenie tak vysoko individuálnej otázky, akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Súdny orgán totiž musí vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade posudzovať túto výšku, nezotrvať teda na určitých striktných hraniciach, pričom v takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť (porovnaj tiež rozhodnutie NS SR 7Cdo/215/2020). Preto aj v konkrétnostiach zmienených dvoch rozhodnutí týkajúcich sa lekárov, voči ktorým bolo vznesené obvinenie, s konečným výsledkom trestného konania vyznievajúceho v prospech nich v dôsledku vydaného oslobodzujúceho rozsudku, správne tieto súd prvej inštancie použil ako jeden z aspektov pre úvahu o primeranosti výšky nemajetkovej ujmy priznanej v tomto prípade žalobcovi, v okolnostiach však samozrejme nie sú tieto prípady identické s okolnosťami prítomnými resp. týkajúcimi sa žalobcu, keď len príkladmo je potrebné poukázať na to, že v oboch prípadoch bolo lekárom na rozdiel od žalobcu kladené za vinu protiprávne konanie z hľadiska jeho závažnosti ďaleko intenzívnejšie, v prvom prípade lekárovi bolo vznesené obvinenie pre prečin usmrtienia, spočívajúci v chybných ordináciách liekov a v druhom prípade za zločin sexuálneho zneužitia (v oboch prípadoch dovtedy lekári neboli nikdy trestne stíhaní) a teda s poukazom na charakter a závažnosť takejto trestnej činnosti kladené im za vinu, aj intenzita zásahu do ich osobnostných práv, ako samozrejme aj v konaniach preukázané dôsledky, vykazovali jednoznačne oveľa vyššiu intenzitu ako v prípade žalobcu. V oboch prípadoch nesporne trestné stíhanie obaja ťažko prežívali a trpeli v princípe rovnakými, ak nie z hľadiska charakteru trestnej činnosti, ktorá im bola kladená za vinu, intenzívnejšími negatívnymi vnútornými pocitmi ako žalobca, objektívne však u oboch preukázateľne trestné konanie deštruovalo ich existujúce či možné rodinné (partnerské) väzby, ako aj možnosti ich pracovného uplatnenia. Lekár, ktorý bol stíhaný pre prečin usmrtienia, si v dôsledku trestného konania so svojou partnerkou už nezaložil rodinu, odišiel z nemocnice, kde dovtedy pôsobil a pokračoval v neistej súkromnej praxi (priznaná ujma 8.500,- eur), lekár, ktorému bolo vznesené obvinenie za zločin sexuálneho zneužitia (priznaná ujma 12.000,- eur), ktorý pôsobil ako pediater, stratil rodinu, rozviedol sa so svojou manželkou, mal problémy stýkať sa s vlastnými deťmi a objektívne bolo u neho zistené v dôsledku trestného stíhania nečakaný a náhly úbytok pacientov zhruba v počte 500. V prípade žalobcu však takéto dôsledky zistené neboli. I keď nepochybne bolo jeho vnútorné prežívanie danej situácie deštruktívne a frustrujúce, zasahujúce už spomínané zložky jeho osobnostných práv, faktom je, že netvrdil, ale ani nepreukázal reálnu deštrukciu, teda rozpad jeho rodinných väzieb, alebo stratu jeho blízkych priateľov. Naopak, v priebehu konania sám tvrdil, že tak rodina, ako aj blízki priatelia mu po celú dobu boli oporou. Identické či obdobné nepriaznivé dôsledky, neboli zaznamenané objektívne ani v pracovnej sfére žalobcu. Tento v čase, keď došlo k trestnému stíhaniu už bol na starobnom dôchodku, a len zvažoval možnosť príležitostnej práce v odbornej ambulancii. V tom čase už nepôsobil v nemocnici v stálom pracovnom úväzku, ani nezastával funkciu primára, ako sám v konaní uvádza. Možnosti jeho pracovného uplatnenia tak v dôsledku trestného stíhania, neboli preukázané. Sám totiž v konaní uvádzal, že napriek jeho vnútorným pochybnostiam mu tak zdravotnícky personál, ako aj vedenie nemocnice vyjadrilo dôveru a dokonca ho prehovárali, aby príležitostne v ambulancii ako lekár pôsobil, k čomu nakoniec aj reálne prišlo. V konaní nebolo preukázané, ale ani žalobcom tvrdené, že by v dôsledku trestného stíhania musel následne s touto prácou skončiť, pretože príkladmo jeho osobu by ako odborne nespôsobilú, či nehodnovernú spochybňovali samotní pacienti, že by došlo k masívnemu odlevu pacientov z tejto ambulancie a podobne. Teda je zjavné, že aj v tejto sfére individuálne okolnosti

na strane žalobcu, pokiaľ ide o intenzitu dopadu do jeho pracovnej sféry, neboli a tiež ani nemohli byť identické s okolnosťami v iných i keď v základe porovnateľných prípadoch.

34. V nadväznosti na vyššie uvedené preto žalobca nedôvodne tiež namieta, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil okolnosť, že v čase trestného stíhania bol v dôchodkovom veku, a to na neprospech žalobcu, priznajúc mu podľa jeho názoru neprimerane nízku náhradu nemajetkovej ujmy dôvodiac, že práve osoby vo vyššom veku intenzívnejšie vnímajú negatívne okolnosti, ktoré sa ich dotýkajú. Nemožno pochybovať a nespochybňuje to tiež súd prvej inštancie, ani odvolací súd, že intenzita vnútorného prežívania negatívnych dopadov vedeného trestného stíhania bola u žalobcu o to intenzívnejšia, že sa týkala jeho odbornosti ako lekára, ktorý požíval v danom regióne významný odborný kredit o to viac, keď vlastne odchodom na starobný dôchodok toto považoval, vzhľadom na svoje dovtedajšie pracovné nasadenie, za nespravodlivý záver jeho pracovnej kariéry. Toto jeho vnútorné nepriaznivé prežívanie aj súd prvej inštancie v priznanej mu náhrade nemajetkovej ujmy primerane zohľadnil. Pokiaľ však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy poukazuje na to, že v čase začatia trestného stíhania už bol žalobca v dôchodkovom veku (v tom čase už ani nepracoval), spája to samozrejme dôvodne so skutočnosťou, že za týchto okolností (v porovnaní s inými uvádzanými prípadmi) už intenzita zásahu v pracovnej sfére, ako to bolo príkladom u lekárov, ktorí boli tomuto podrobení v ich produktívnom pracovnom veku, kedy, ako vyplýva aj z dvoch spomínaných konkrétnych prípadov, sa týmto stala neistou možnosť ich pracovného uplatnenia, ktorá samozrejme bezprostredne súvisí s reálnou možnosťou zabezpečiť si primerané prostriedky na svoje živobytie, nebola tak zásadnou. V prípade žalobcu v čase keď došlo k trestnému stíhaniu, kedy tento už nepracoval v nemocnici, nepôsobil v pozícii primára, odišiel do starobného dôchodku, bolo financovanie odôvodnených životných potrieb zabezpečené starobným dôchodkom, ktorý reálne ohrozený trestným stíhaním byť nemohol. Len v rovine úvah bola možnosť príležitostnej ambulantnej práce, ktorá možnosť mu však vo výsledku ani nebola v dôsledku trestného stíhania zmarená, keď naopak, ako sám uvádzal, bol zo strany príslušných zdravotníckych pracovníkov a vedenia naopak opakovane povzbudzovaný k tomu, aby ešte príležitostne v ambulancii pôsobil, k čomu nakoniec aj prišlo. Správne a dôvodne preto na túto okolnosť súd prvej inštancie pri úvahách o primeranosti nemajetkovej ujmy prihliadol a vo výsledku tiež ju aj správne vo vzťahu k týmto okolnostiam s prihliadnutím na obdobné prípady zjavne vyhodnotil. Odvolacia námietka žalobcu v tomto smere preto nie je dôvodnou.

35. V konečnom dôsledku odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť žalobcu aj na to (vo vzťahu k primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy), že pri jej posudzovaní nemožno opomenúť ani dôležitosť jednotlivých ľudských práv a základných slobôd vyjadrenú v článku 15 a nasl. Ústavy SR, vychádzajúc z ktorého vždy na prvom mieste ako najvyššia ľudská hodnota je chránený ľudský život a od neho odvíjajúci sa katalóg ľudských práv. Až za ním nasleduje ústavou zaručené právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, preto aj pri určení výšky náhrady je potrebné pri úvahách súdu o jej primeranosti tiež na hierarchiu týchto práv prihliadnúť. Vezmúc tak do úvahy rozhodovacia prax súdov v prípadoch priznania nemajetkovej ujmy v prípade straty na živote pre blízke osoby, možno aj z tohto hľadiska priznanú nemajetkovú ujmu žalobcovi, vzhľadom na to, že prostredníctvom nej mu má byť poskytnutá satisfakcia za ochranu práv, ktoré sú v hierarchii dôležitosti jednotlivých ľudských práv jednoznačne nižšie, za primeranú. Príkladom takto možno poukázať na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy plnoletým dcéram za zásah v podobe usmrtenia ich matky pri dopravnej nehode, teda za smrť blízkej osoby v prospech každej po 5.000,- eur a to rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 27.11.2019 sp.zn. 25Co/72/2019, ktorá v princípe z hľadiska jej primeranosti nebola spochybnená ani dovolacím súdom (viď uznesenie sp. zn. 7Cdo/73/2021).

36. Odvolací súd teda z hľadiska všetkých vyššie uvedených komplexne vyhodnotených skutkových okolností a určujúcich hľadísk, na ktoré bolo potrebné pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnúť, zastáva názor, že súdom prvej inštancie určená výška nemajetkovej ujmy žalobcovi, predstavuje vo vzťahu k nemu primerané finančné zadostučinenie, teda dôstojnú a adekvátnu satisfakciu.

37. Odvolacie námietky žalobcu, tak odvolací súd vyhodnotil ako nespôsobilé k dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia v odvolaní dotknutej časti vzťahujúcej sa k výške priznanej náhrady za spôsobenú nemajetkovú ujmu.

38. Rozsudok súdu prvej inštancie v preskúmvanej časti (vo výroku II.), ktorou žalobu zamietol v časti prevyšujúcej výrokom I. priznanú výšku nemajetkovej ujmy, je tak vo výroku vecne správny, preto bolo potrebné tento v uvedenom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdiť. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné, v prospech žalobcu vyznievajúce rozhodnutie odvolacieho súdu.

39. O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ako úspešnej strane sporu v odvolacom konaní, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže tejto trovy v odvolacom konaní nevznikli a ich náhradu ani nepožadovala.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).